

การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด*

A STUDY ON SCHOOL ADMINISTRATIONS COMPETENCE MUEANG
KETPRATHUM CONSORTIUM UNDER ROI ET SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

สุชาติ สว่างกุล¹, พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์²

Suchart Sawanggul¹, Phrakhruvijitpanyaporn²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}

Email : sawanggul@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของครูต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม จำนวน 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ ค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากในสมรรถนะหลัก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านการมีวิสัยทัศน์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารต้องใส่ใจในเรื่องผลการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้น รู้จักวิเคราะห์ปัญหาที่พบในปัจจุบันและควรรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างระบบ ศึกษาบริบทและปัญหาที่พบ แล้วนำมาวางแผนพัฒนานักเรียนโดยเฉพาะงานวิชาการ

คำสำคัญ : สมรรถนะการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; สหวิทยาเขตเมืองเกษตรปทุม

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to study on school administrators' competencies according to the teachers' opinions 2) to compare the teachers' opinions towards school administrators' competencies according to the teachers' opinions, classified by gender, education level, and work experience and 3) to collect teachers' suggestions on administrative competencies of school administrators. The sample group consisted of 145 teachers of Mueang Ketpathum Consortium. The research instrument was a questionnaire 5-level estimation scale with a confidence value of 0.99. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test (Independent Samples) and F-test (One-Way ANOVA).

The results showed that; 1. A Study on school administrators Competencies in Mueang Ketpathum Consortium under Roi Et Secondary Education Service Area Office was at the high level in core competencies. When considering each aspect, the highest average was self-development, followed by good service. 2. Comparison of opinions on school administrators' competencies, classified by gender, overall and each aspect was not different. Except for achievement-oriented and visionary, there was a statistically significant differences at the .05 level. Classified by educational level, Overall and each aspect is no different. Classified by work experience, it was team work, analysis and synthesis communication and motivation Personnel potential development and the aspect of having a vision there was a statistically significant difference at the .05 level. Classified according to the overall level of education and each aspect was not different, and classified by work experience, teamwork, and synthesis of communication and motivation, personnel potential development, and vision were significantly different at the 0.05 level. 3. Recommendations on School Administrators Competencies was the administrators need to pay more attention to student's academic performance, know how to analyze current problems and should find a solution to those problems systematically, study on the context and problems encountered. Then use it to develop a plan for students, especially academic work.

Keywords : Administrative Competencies; School Administrators; Mueang Ketpathum Consortium

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก พร้อมทั้งจะพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะให้พร้อมรับมือต่อกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดัน

ภายในประเทศที่เป็นปัญหาและวิกฤตที่ต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมทั้งความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด การเข้าสู่ยุคอินเทอร์เน็ตแห่งสรรพสิ่ง (Internet of Things) ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้และวิถีการดำเนินชีวิตเกิดเป็นความท้าทายของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทุกประเทศในโลกจะต้องเตรียมพร้อมเพื่อรับมือให้ทันการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน (แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา, 2560) ปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ก็คือ คุณภาพของคน ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้กำหนดหลักการสำคัญไว้ว่ามุ่งเน้นพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัยใฝ่เรียนรู้ มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564)

ในส่วนของการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญและถือเป็นหัวใจหลักของการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนที่มีสมรรถนะความเป็นผู้นำสูงย่อมมีโอกาสบริหารงานในสิ่งที่ตนรับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเฉพาะการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาที่ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบและบริหารคุณภาพการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ในระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

สหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีนโยบายในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพทางการศึกษา และการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายการจัดการศึกษา และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ปัจจัยที่สำคัญคือ สมรรถนะของผู้บริหาร เพราะสมรรถนะคือความสามารถ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความเป็นผู้นำและมีสมรรถนะคือ มีทักษะใช้ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่จำเป็นในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงกว่าเดิมซึ่งหมายถึงการได้รับการพัฒนาและการเสริมสร้างสมรรถนะ (นุชนรา รัตติระประภา, 2557) พฤติกรรม (Behavior) และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดว่าอยู่ในระดับใดเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบการวางแผนการศึกษาและการปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนก เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของครูต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3. สมมติฐานการวิจัย

ครูผู้สอนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้บริหารบริหารสถานศึกษาและครูได้ทราบระดับสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดและนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาส่งเสริมสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ให้มีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดปีการศึกษา 2564 โดยวิธีเทียบสัดส่วน จำนวน 292 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม จำนวน 145 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามกลุ่มประชากรตามสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม 8 โรงเรียนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในโรงเรียนที่เป็นหน่วยตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสมรรถนะประจำสายงานการบริหารงานของผู้บริหารแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดโดยใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) หาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 และทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลนำแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

โดยจะทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม แจ้งวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือเพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง และผู้วิจัยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม มีผู้แบบสอบถาม 145 คน จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม เพื่อจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-test (Independent Samples) และ F-test (One-Way ANOVA)

6. ผลการวิจัย

6.1 การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต เมืองเกษตรกรรม สงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97, S.D.=0.62$)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับสมรรถนะการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สมรรถนะหลัก ($\bar{X}=3.99, S.D.=0.64$) อยู่ในระดับมาก และสมรรถนะประจำสายงาน ($\bar{X}=3.95, S.D.=0.60$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะหลักเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.63$) อยู่ในระดับมาก ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X}=4.11, S.D.=0.53$) อยู่ในระดับมาก ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=3.85, S.D.=0.69$) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=3.84, S.D.=0.72$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสมรรถนะประจำสายงานออกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสารและจูงใจ ($\bar{X}=4.11, S.D.=0.49$) อยู่ในระดับมาก ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($\bar{X}=3.94, S.D.=0.61$) อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X}=3.89, S.D.=0.62$) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=3.88, S.D.=0.66$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

6.1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางเลือกใหม่ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถกำหนดขั้นตอนทิศทางที่จะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้

6.1.2 ด้านการบริการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมต่างๆ มาปรับปรุงระบบบริการและให้บริการต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีคุณลักษณะเป็นบุคคลที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีและชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เป็นนิตย์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอและทันต่อความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

6.1.3 ด้านการการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการเลือกใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาวิชาการของครู และนักเรียนรองลงมา คือ ผู้บริหารมีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงการวิชาการและวงการวิชาชีพเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้ Computer เบื้องต้นในการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการและสามารถใช้บริการด้านสารสนเทศได้เป็นอย่างดี

6.1.4 ด้านการทำงานเป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็น ยอมรับข้อติงของทีมงานด้วยคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความเต็มใจในการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน ยึดมั่นในหลักการ และจรรยาบรรณของวิชาชีพส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารแสดงบทบาทความเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม

6.1.5 การวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคู่ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีแผนงานหรือโครงการที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับนโยบาย การพัฒนาองค์กรและมีการระบุตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างชัดเจนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีการคิดเชิงกลยุทธ์ มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ภาวะคุกคาม และสามารถวางแผนหรือคาดการณ์ความสำเร็จของสถานศึกษาในอนาคตได้

6.1.6 ด้านการสื่อสารและจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ผู้บริหารสามารถชักจูงโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นด้วย ยอมรับคล้อยตามอย่างมีความเข้าใจระหว่างกันและกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการพูดและเขียนในโอกาสต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในด้านแนวคิดหลักวิชาเพื่อพูดโน้มน้าว พูดจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการสื่อสารในทุกสถานการณ์

6.1.7 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสร้างเครือข่ายการพัฒนาบุคลากร เช่น ระดับกลุ่มสถานศึกษาและเขตพื้นที่ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียนอยู่เสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาเพิ่มพูนสมรรถภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

6.1.8 ด้านการมีวิสัยทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการพัฒนาองค์กรที่เป็นรูปธรรมชัดเจนตามวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนางานรองลงมา คือ ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง หรือแนวทางการพัฒนาองค์กรที่เป็นรูปธรรมเป็นที่ยอมรับและนำไปปฏิบัติส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่จะนำสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย

6.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะสมรรถนะ การบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานสรุปได้ดังนี้

6.2.1 การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.2.2 การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดที่มีระดับการศึกษาต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.2.3 การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดสรุปได้ดังนี้

6.3.1 ข้อเสนอแนะในสมรรถนะหลัก ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ผู้บริหารต้องต้องใส่ใจในเรื่องผลการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้น ต้องพัฒนาเรื่องผลการเรียนนักเรียนเป็นสำคัญ มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญและเกี่ยวกับนักเรียนโดยตรงและให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน พร้อมทั้งยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้บริหาร

6.3.2 ข้อเสนอแนะในสมรรถนะประจำสายงาน ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ผู้บริหารต้องรู้จักวิเคราะห์ปัญหาที่พบในปัจจุบันในเรื่องของการศึกษาหรือเรื่องการจัดการเรียนรู้ และควรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างระมัดระวังมากกว่าให้บุคลากรแก้ไขปัญหาเองหรือตามลำพังควรมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารกับคณะครูหรือบุคลากรในโอกาสต่างๆ

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสมรรถนะสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

7.1 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 8 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดได้ตระหนักถึงสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนว่าเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา จึงได้ให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการอบรมพัฒนาดตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งรูปแบบปกติและรูปแบบออนไลน์ ตามนโยบายต่างๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีสมรรถนะการบริหารในการปฏิบัติงานที่จะส่งผลสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ ชำนาญ สุรินาม (2554) ได้สรุปความหมายสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง สมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่ทำให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายตามที่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) สมรรถนะหลัก

1.1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน มุ่งมั่นในการผลิตผลงาน พัฒนา และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการให้เป็นที่ประจักษ์ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ บรรลุ ชินน้ำพอง (2555) กล่าวว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา การจัดโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นระบบ สอดคล้องกับ หลักการกระจายอำนาจและเป้าหมายของโรงเรียน ความมุ่งมั่น กระตือรือร้น มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีการนำนวัตกรรมมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.2) ด้านการบริการที่ดีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับมากขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงสมรรถนะด้านนี้อย่างชัดเจน โดยผู้บริหารศึกษาสภาพและปัญหาการให้บริการของสถานศึกษาครอบคลุมทุกด้าน ศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงระบบการให้บริการที่ดีอย่างต่อเนื่อง อาทิ เช่น การให้บริการด้วยกัลยาณมิตรอย่างใกล้ชิด มีไมตรีจิตต่อผู้รับบริการ การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดระบบการให้บริการแก่ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้รับบริการ และผู้บริหารมีการวิเคราะห์และนำผลการให้บริการมาปรับปรุง พัฒนาการบริหารงาน เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของบรรลุ ชินน้ำพอง (2555) ที่ได้กล่าวว่า การบริการที่ดี หมายถึง การศึกษาความ ต้องการของผู้รับบริการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการของผู้รับบริการมาปรับปรุงและพัฒนาระบบในการให้บริการ มีความตั้งใจ เต็มใจ และกระตือรือร้นในการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ การจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานความต้องการของผู้รับบริการ การศึกษา ความพึงพอใจของผู้รับบริการเพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการ

1.3) ด้านการพัฒนาตนเองเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสามารถเลือกวิธีการในการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน และให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานต่าง ๆ และผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง เป็นต้น รวมถึงผู้บริหารสามารถศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการบริหาร รวบรวมองค์ความรู้ ผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชำนาญ สุรินาม (2554) ได้กล่าวว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นมีคุณภาพ มีหลากหลายวิธีไม่ว่าจะเริ่มต้นที่การศึกษา อบรม หาความรู้ใหม่ๆ รวบรวมข้อมูลหรือความรู้ที่ได้และนำไปแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ หรือใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4) ด้านการทำงานเป็นทีมความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับมากแสดงได้ว่า ผู้บริหารสามารถสร้างทีมงาน เป็นผู้นำทีมงานร่วมกับผู้อื่น ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมงานได้แสดงความคิดเห็น ปรวิวิธีคิด วิธีปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และสนับสนุนด้านทรัพยากรให้ผู้ร่วมงาน

ปฏิบัติงานสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนภา ฉิมเฉย (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะหลักอยู่ในระดับมาก ส่วนสมรรถนะประจำสายงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2) สมรรถนะประจำสายงาน

2.1) ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้ออยู่ในระดับมากแสดงได้ว่า ผู้บริหารสามารถศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารสถานศึกษา วางแผนและกำหนดโครงการในแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับบริบทและงบประมาณของสถานศึกษา ดำเนินการแก้ไขปัญหา หาวิธีการพัฒนางานบริหารอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร ช่อชิต (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ด้านด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์อยู่ในระดับมาก

2.2) ด้านการสื่อสารและจูงใจเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของสมรรถนะประจำสายงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากนั้นแสดงได้ว่า ผู้บริหารสามารถ พูด เขียนและสื่อสารในโอกาสต่างๆ ใช้ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการสื่อสาร ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พูดจูงใจ โน้มน้าวให้ผู้อื่น ปฏิบัติงานด้วยความยินดี และเต็มใจ สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้อื่นยอมรับนับถือและปฏิบัติงานให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิลลารัตน์ โดมมาก (2557) กล่าวว่า การสื่อสารและการจูงใจ หมายถึง การเป็น ผู้นำในกิจการทั่วไป สามารถใช้เทคโนโลยี พูด เขียน ประสานเครือข่าย โต้ตอบในสถานการณ์ ต่างๆ ได้และสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นยอมรับและคล้อยตามเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้และเข้าใจตรงกัน

2.3) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้ออยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกต ชาวสะอาด (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอยู่ระดับมาก

2.4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้ออยู่ในระดับมากแสดงได้ว่า ผู้บริหารสามารถใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนางาน และสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และทันสมัย สอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด มีความเป็นรูปธรรม เป็นไปได้ในทางปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนภา ฉิมเฉย (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านอยู่ด้านการมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก

7.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

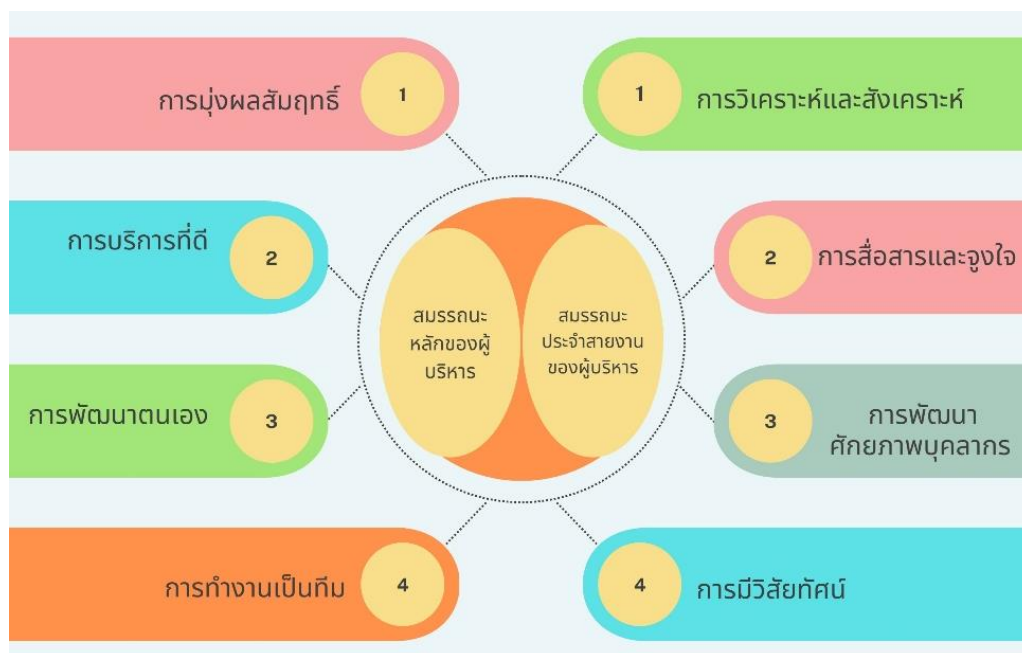
7.2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิฑูล ไชยศิริ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบรบือวิทยาคาร พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นในสมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร เพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบและโอกาสในการทำงานตลอดจนการสร้างผลงานไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน บางครั้งอาจเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีส่วนใหญ่อาจจะได้รับมอบหมายงานจากหัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่ม หรือผู้บริหารระดับกลาง ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอาจได้รับมอบหมายงานและได้ทำงานใกล้ชิดกับผู้บริหารระดับสูงหรือรองผู้อำนวยการและผู้อำนวยการสถานศึกษา เช่น มีการประชุมร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การศึกษาดูงานร่วมกัน การมอบหมายงานหรือภาระกิจต่างๆ ให้ดำเนินการแทน รวมทั้งมีการรับมอบแนวคิดทางการบริหารโดยตรงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาราพิศ หัตถนิ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ไม่ต่างกัน

7.2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและจูงใจด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการมีวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่ประสบการณ์ทำงานมานาน มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานได้อย่างเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างดี สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ทางวิชาชีพได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลรัตน์ ศรีสำอาง (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักทางการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักทางการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความแตกต่างกัน

8. องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยการศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) สมรรถนะหลัก 2) สมรรถนะประจำสายงาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร เป็นคุณลักษณะที่กำหนดเฉพาะสำหรับผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติ และทักษะที่จำเป็น เพื่อให้การบริหารงานสำเร็จและได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ มี 2 สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ 2) การสื่อสารและจูงใจ 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 4) การมีวิสัยทัศน์

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากผลการวิจัยการศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษตรกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการบริการที่ดี และการทำงานเป็นทีมที่ค่าเฉลี่ยน้อยสุด จึงควรมีการจัดให้มีการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารด้วยกัน และ

ผู้บริหารกับผู้ร่วมงานโดยเปิดรับความคิดเห็นและสนทนาร่วมกันเพื่อพัฒนาและแก้ไขในสมรรถนะการบริหารในด้านต่างๆ ต่อไป

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำสารสนเทศ ไปวางแผนในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถที่เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงาน หรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีมที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แก่บุคลากรร่วมงาน

9.2.2 ควรมีการจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม โดยสนับสนุนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาและแก้ไขในสมรรถนะการบริหารในด้านต่างๆ ต่อไป

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 การวิจัยครั้งนี้ได้ทราบทราบถึงระดับสมรรถนะการบริหารดีแล้ว จึงควรมีการศึกษาความต้องการในการที่จะพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารจากครูในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดให้ดียิ่งขึ้นไป

9.3.2 การวิจัยครั้งนี้ได้ทราบทราบถึงระดับสมรรถนะการบริหารดีแล้ว จึงควรมีการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดให้ดียิ่งขึ้นไป

9.3.3 การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุมแล้ว จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพต่อไป

10. บรรณานุกรม

กรกต ขาวสะอาด. (2559). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2560). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2564. จาก <https://lamphuncity.go.th/wpcontent/uploads/2020/05/แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.pdf>

ชำนาญ สุรินาม. (2554). สมรรถนะของผู้บริหารและคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

นิลลารัตน์ โตมาก. (2557). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- นุชนรา รัตนศิริประภา. (2557). **สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรรลุ ชินน้ำพอง. (2555). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2552). **การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปาริฉัตร ช่อชิต. (2559). **สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิทูล ไชยศิริ. (2560). **สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนบรบือวิทยาคาร**. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 65-78.
- วิมลรัตน์ ศรีสำอางค์. (2558). **สมรรถนะหลักทางการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม**. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 5(2). 80-89.
- ศรีนภา นิมเฉย. (2558). **สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564**. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564. จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.
- อาราพัต หัตถนิ. (2562). **สมรรถนะหลักของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3**. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.